

II TÄYSISTUNTO

Osapuolet:

Get Capital Oy
Kauppakatu 41 B 15
40100 Jyväskylä

LIMIITILUOTTO. KORON JA VIIVÄSTYSKORON KOHTUULLISUUS.

teki 13.6.2013 Get Capital Oy:n kanssa sopimuksen 2 000 euron joustolimiittiluotosta. Asiassa on kysymys sovittujen korko- ja muiden kulujen kohtuullisuudesta.

Vaatimukset

vaatii, että liikaa perityt luottokustannukset palautetaan viivästyskorkoineen.

Sopimuksen mukainen korko oli 9 prosenttia. Maksun yhteydessä 2.9.2013 luoton korko oli jo 615,30 euroa. Seuraavan noston osalta korkoa ja kuluja veloitettiin 1 000 euroa 17.12.2013 ja vielä tammikuussa 501 euroa. Puolen vuoden korot olivat 2 116 euroa. Luotonantaja vaatii edelleen 100 euron suoritusta uusista koroista.

Koron ja maksujen määräytymisperusteet on esitetty epäselvästi, eivätkä ne vastaa ilmoitettua. Peritty korko on kohtuuton.

Vastaus

Get Capital Oy kiistää vaatimukset.

Sopimusehdoissa mainitaan 9 prosentin korko, joka on kuukausikorko. Internetsivujen www.getcapital.fi etusivulla mainostetaan nimelliskorkoksi 108 % ja todelliseksi vuosikoroksi 123 %.

Sopimusehdoissa mainittu vuosikorko 62,50-65,50 prosenttia on laskettu tavanomaiselle määrälle ja takaisinmaksuerille. Vuosikorko riippuu nostettavan luoton määrästä ja takaisinmaksuerien määristä.

Luotonsaaja saa lainaehdot ennen luoton myöntämistä. Sopimusehdoissa mainitaan kuluista seuraavasti: luotonantaja perii luotonsaajalta nostopalkkiona 15 prosenttia kunkin nostettavan erän määrästä. Ehdoissa kerrotaan koroista ja kuluista. Allekirjoittamalla sähköisesti asiakas hyväksyy lainaehdot. Mikäli maksueriä ei makseta viimeistään eräpäivänä, luotonsaaja on velvollinen maksamaan viivästyneelle erälle vuotuista viivästyskorkoa korkolain mukaisesti eräpäivästä maksupäivään.

Ratkaisun perustelut

Kuluttaja on sopinut Get Capital Oy:n kanssa 2 000 euron limiittiluotosta, jossa luotonsaajalla on oikeus nostaa luottoa limiitin puitteissa. Jokaisesta nostosta peritään nostoprovisiota 15 prosenttia kunkin nostettavan erän määrästä.

Kuluttaja on nostonut 13.–18.6.2013 viidessä erässä yhteensä 2 000 euroa ja maksanut luotosta 2 615,30 euroa 2.9.2013. Kuluttaja on suorituksen jälkeen nostonut 5.–6.9.2013 seitsemässä erässä yhteensä 1 988 euroa, josta hän kertoo maksaneensa 3 000 euroa 17.12.2013 ja tammi-kuussa 2014 vielä 501 euroa. Luotonantaja ei ole kiistänyt maksusuorituksia.

Luottoehtojen kohdassa ”Luoton myöntäminen ja käyttö” todetaan seuraavaa: ”Myönnettävä joustoluoton määrä on kaksituhatta (2.000) euroa. Luotonantaja perii luotonsaajalta nostopalkkiona 15,00 prosenttia kunkin nostettavan erän määrästä. Joustoluotto myönnetään toistaiseksi ja luotonsaaja maksaa luoton jäljellä olevana pääomaa takaisin luotonantajalle vähintään 20 % lainasta.” Luoton takaisinmaksun osalta ehdoissa mainitaan, että luotonsaajan on maksettava kunkin laskutuskauden päättyessä käytössä olevan luoton pääoman määrästä vähintään 20 prosenttia. Luottoehdoissa todetaan korosta seuraavaa: ”Luoton korko on 9,0 prosenttia kuukaudessa. Korkoa lasketaan luoton nostopäivästä eräpäivään ja tämän jälkeen keskimääräiselle luottosaldoille kuukausittain.” ”Luoton todellinen vuosikorko riippuu nostettavan luoton määrästä ja takaisinmaksuerien määrästä. Tavanomaiselle määrälle ja takaisinmaksuerille laskettuna todellinen vuosikorko on 62,50 – 65,50 %. Todellinen vuosikorko sisältää Joustoluoton koron ja laskutusmaksun”.

myönnetyn luoton kuukausikorko on ollut 9 prosenttia, mikä vastaa 108 prosentin suuruista nimellistä vuosikorkoa. Luottolimiitti on sovittu 2 000 euroksi, mikä ylittää kuluttajansuojalain 7 luvun 17 a §:n korkokattoa koskevan säännöksen soveltamisalan rajan. Mainitun säännöksen mukaan alle 2 000 euron suuruisissa luotoissa luottosopimuksen mukainen todellinen vuosikorko saa olla enintään korkolain 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko lisättynä 50 prosenttiyksiköllä.

Korkokattosäännös ei sovellu myönnettyyn täsmälleen 2 000 euron suuruiseen luottoon. Korkeimman oikeuden ratkaisun KKO:2015:60 mukaan kyseisellä pakottavalla säännöksellä on kuitenkin merkitystä arvioitaessa luottokoron kohtuuttomuutta mainitun euromäärän ylittävissä kuluttajaluotoissa. Mainitussa tapauksessa oli kyse vastaavasta 2 000 euron määräisestä limiittiluotosta, jonka nimelliskorko oli 118,80 prosenttia. Korkein oikeus totesi, että sovittu suuri luottokorko yhdistettynä suurehkoon luottomäärään ja mahdollisesti pitkäaikaiseksi muodostuvaan velkasuhteeseen, on kuluttajan kannalta kohtuuton. Korkeimman oikeuden ratkaisun mukaisesti lautakunta katsoo, että tässä tapauksessa kuluttajalta peritty 108 prosentin luottokorko on kohtuuton.

Kuluttajansuojalain 4 luvun 1 §:n mukaan jos sopimuksen ehto on kuluttajan kannalta kohtuuton tai sen soveltaminen johtaisi kohtuuttomuuteen, ehtoa voidaan sovitella tai jättää se huomioon ottamatta. Sopimuksen eh-

tona pidetään myös vastikkeen määrää koskevaa sitoumusta. Kohtuuttomuutta arvioitaessa otetaan huomioon sopimuksen koko sisältö, osapuolten asema, sopimusta tehtäessä vallinneet olot, ja jollei 2 §:stä muuta johdu, olojen muuttuminen ja muut seikat.

Korkein oikeus totesi edellä mainitussa ratkaisussaan, että kuluttajasuojalain 4 luvun 1 ja 2 §:ää on tulkittava ja sovellettava kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista annetun neuvoston direktiivin (93/13/ETY, sopimusehtodirektiivi) ja unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön edellyttämällä tavalla. Sopimusehdon kohtuuttomuuden seuraukset määräytyvät sen mukaan, onko kysymys sopimusehtodirektiivin mukaan arvioitavasta sopimusehdosta. Sopimusehdon kohtuuttomuudesta seuraa ankarin tavoin sen mitättömyys eli sopimusehdon jättäminen huomiotta, kun kohtuuttomuusarviointi perustetaan sopimusehtodirektiiviin.

■ ja Get Capital Oy:n välillä on tehty kulutusluottosopimus, jonka ehdot Get Capital Oy on ennalta laatinut. Kyseiset sopimusehdot kuuluvat siten sopimusehtodirektiivin soveltamisalaan. Luottokorko kuuluu direktiivin 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin sopimuksen olennaisiin ehtoihin, jonka kohtuuttomuus tulee arvioitavaksi direktiivin ja unionin tuomioistuimen edellyttämällä tavalla vain, jos sopimusehtoja ei ole laadittu selkeästi ja ymmärrettävästi.

Kuluttajasuojalain 7 luvun 9 §:n 1 momentin kuluttajalle on hyvissä ajoin ennen luottosopimuksen tekemistä annettava pysyvällä tavalla "Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot" -lomaketta käyttäen tiedot muun muassa luottokustannuksista. Lomakkeessa on annettava tiedot muun muassa luottosopimuksen kestosta, lainakorosta ja todellisesta vuosikorosta sekä kuluttajan maksettavaksi tulevasta kokonaismäärästä.

Tässä tapauksessa Get Capital Oy:n laatimissa luottoehdoissa luottokorko on esitetty epäselvästi ilmaisulla "luoton korko on 9,0 prosenttia kuukaudessa". Nimellisen vuosikoron määrää ei ole ilmoitettu lainkaan. Todellisen vuosikoron määrää ei ole kuvattu esimerkillä vaan ainoastaan viittaamalla tavanomaiseen luoton määrään ja takaisinmaksueriin. Luottoehdoissa ei ole kuluttajasuojalain edellyttämiä tietoja. Luottosopimusehtoja ei ole laadittu selkeästi ja ymmärrettävästi.

Luottokorkoa koskevan ehdon kohtuuttomuus tulee siten arvioitavaksi sopimusehtodirektiivin ja unionin tuomioistuimen edellyttämällä tavalla. Ehdon kohtuuttomuudesta seuraa näin ollen sen mitättömyys eli ehdon jättäminen huomiotta. Tästä seuraa, että kuluttajalta ei voida periä luottoaikaista korkoa lainkaan.

Asiakirja-aineiston perusteella jää epäselväksi, mitä Get Capital Oy:n vielä vaatima 100 euron suoritus koskee. Mikäli edellä lainakorosta lausuttu huomioon ottaen ■ on maksamatonta lainapääomaa, johon luotonantaja on kohdistanut viivästyskorkovaatimuksen, määräytyy viivästyskorko seuraavasti.

Korkolain 4 §:n 1 momentin mukaan velan maksun viivästyessä velallisen on maksettava viivästyneelle määrälle vuotuista viivästyskorkoa, joka on seitsemän prosenttiyksikköä korkeampi kuin kulloinkin voimassa oleva 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko.

Jos 1 momentin mukaan määräytyvä viivästyskorko on alempi kuin velalle eräpäivää edeltäneeltä ajalta maksettava korko, viivästyskorkoa on lainkohdan 2 momentin mukaan maksettava saman perusteen mukaan kuin ennen eräpäivää. Jos velallisen sitoumus liittyy kulutusluottosopimukseen tai muuhun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuun sopimukseen, viivästyskorkoa on kuitenkin maksettava saman perusteen mukaan kuin ennen eräpäivää enintään 180 vuorokauden ajan siitä, kun velka on kokonaisuudessaan erääntynyt.

Lautakunnan käytettävissä olevasta selvityksestä ei ilmene täsmällisesti, miten [REDACTED] peritty viivästyskorko on määräytynyt. Ilmeisesti kuluttajalta on vaadittu viivästyskorkoa 180 vuorokauden ajalta saman perusteen mukaan kuin ennen eräpäivää eli 108 prosentin korkokannan mukaan. Viivästyskorko on siten tosiasiaassa perustunut paitsi korkolain määräyksiin myös vakiosopimuksessa sovittuun ehtoon luottoajan korosta. Luottoaikaista korkoa koskeva ehto ei edellä todetusti sido kuluttajaa, vaan se on mitätön. Koska viivästyskoron laskemistapa on 180 vuorokauden ajalta velan erääntymisestä sidoksissa kuluttajaan nähden mitättömään luottoaikaista korkoa koskevaan sopimusehtoon, lautakunta katsoo, että tältä ajalta viivästyskorkoa ei tule maksettavaksi lainkaan. Tämän jälkeen viivästyskorko on korkolain 4 §:n 1 momentin mukainen.

Lopputulokset

[REDACTED] on edellä esitetyn perustein hyvitablevä luottokorko ja viivästyskorko kokonaisuudessaan 180 vuorokauden ajalta velan erääntymisestä. Tämän jälkeiseltä ajalta viivästyskorko on hyvitablevä siltä osin kuin sitä on peritty korkolain 4 §:n 1 momentin mukaista määrää enemmän.

Koska on ilmeistä, että [REDACTED] maksusuoritukset ylittävät Get Capital Oy:n laillisen saatavan määrän, on yhtiön saatavan ylittävä osuus palautettava hänelle viivästyskorokseen. Korkolain 7 §:n mukaan viivästyskorkoa on maksettava siitä lähtien, kun kuukausi on kulunut päivästä, jona velkoja esitti vaatimuksensa. [REDACTED] vaatimus on tullut Get Capital Oy:n tietoon viimeistään 13.3.2014, jolloin yhtiön on katsottava saaneen tiedon kuluttajariitalautakunnan vastauspyynnöstä. Koronmaksuvelvollisuus alkaa siten 13.4.2014. Koron määrä on korkolain 4 §:n 1 momentin mukaan 12 §:n mukainen viitekorko lisättynä seitsemällä prosenttiyksiköllä.

Suositus

Lautakunta suosittaa, että Get Capital Oy hyvittää [REDACTED] luottokoron kokonaisuudessaan. Lisäksi lautakunta suosittaa, että Get Capital Oy hyvittää viivästyskoron kokonaisuudessaan 180 vuorokauden ajalta velan erääntymisestä ja sen jälkeen siltä osin kuin sitä on peritty korkolain 4 §:n 1 momentin mukaista määrää enemmän. Sandellille pa-

lautettavalle summalle on maksettava korkolain 4 §:n 1 momentin mukaista viivästyskorkoa 13.4.2014 lukien.

Päätös oli yksimielinen.

Pauli Ståhlberg
puheenjohtaja

Annaliisa Ahlroth
ylitarkastaja

Muut jäsenet

Riku Ahola, Niina Harjunheimo, Harri Isokoski, Albert Mäkelä, Mirja-Leena Nurmi, Hannu Rinne, Hilkka Salmenkylä ja Ilkka Salminen

Annettu

Osapuolet:

Euro24 Finance Oy
Aurakatu 8
20100 Turku

LIMIITTILUOTTO. KORON KOHTUULLISUUS. SELKEÄ JA YMMÄRRETTÄVÄ SOPIMUSEHTO. EHDON MITÄTÖMYYS. VIIVÄSTYSKORKO. EU-OIKEUDEN ENSISIJAISUUS.

██████████ on tehnyt Euro24 Finance Oy:n kanssa sopimuksen 2 000 euron limiittiluotosta. Luottoa on nostettu ensimmäisen kerran 25.6.2015. Asiassa on kysymys luottokoron ja viivästyskoron kohtuullisuudesta sekä niitä koskevan ehdon pätevydestä.

Vaatimukset

██████████ vaatii, että luoton korkoa kohtuullistetaan kuluttajansuojalain korkokattosäännösten edellyttämälle tasolle 50,5 prosenttiin. Lisäksi hän vaatii luotosaldon nollaamista, koska hän on maksanut luoton pois yrityksen online-palvelusta näkyneen tiedon mukaisesti.

██████████ pitää korkoa kohtuuttomana, varsinkin kun luottoa on markkinoitu alle 10 prosentin korolla. Kuitenkin korko on noin 160 prosentin luokkaa. Yrityksen online-palvelussa velkasaldo ei näy oikein, koska se ei sisällä korkoja ja kuluja.

Yrityksen noin 300 euron jäännössaatavaan kertyi yli sadalla eurolla lisää korkoa, mikä kertoo kuinka ylimitoitettu korko on ja miten vaikea luotosta on päästä irti. ██████████ tiedustelee, kertyykö korko yrityksen luottokoron vai viivästyskoron suuruisena.

Vastaus

Euro24 Finance Oy ilmoittaa, että luottoehdot ovat näkyvillä internetsivuilla tehtävässä hakemuksessa. Niistä käy ilmi luoton nostosta maksettava 18,9 prosentin nostoprovisio, 9,9 prosentin kuukausikorko sekä 163,9 prosentin suuruinen todellinen vuosikorko, joka on kuluttajansuojalain mukainen vuotuinen korko tyypilliselle 2 000 euron luotolle. ██████████ on luottoa hakiessaan pitänyt ilmoittaa hyväksyvänsä luottoehdot. Luottoehdot sekä Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottoehdot -lomake on lähetetty hänelle sähköpostitse.

Euro24 Finance Oy toteaa, että kuluttajansuojalain korkokattosäännös koskee ainoastaan alle 2 000 euron luottoja. Tässä tapauksessa kyseessä on 2 000 euron jatkuvasta tililuotosta, joka jää lainkohdan soveltamisalan ulkopuolelle.

██████████ on tehnyt useita nostoja 25.6.-15.12.2015 sekä lyhentänyt luottoa useita kertoja. Näin ollen hänen on täytynyt olla tietoinen luoton kuluista. Lisäksi tekemällä useita uusia nostoja ja maksamalla lyhennyksiä hänen voidaan

katsoa hyväksyneen luottoehdot luottohakemuksessa annetun nimenomaisen hyväksynnän lisäksi.

Ratkaisun perustelut

Luottoehdot

Kuluttaja on sopinut Euro24 Finance Oy:n kanssa 2 000 euron tililuotosta, jossa luotonsaajalla on oikeus nostaa luottoa tililleen 2 000 euron limiitin puitteissa.

Luottotilisopimuksen mukaan luotosta peritään nostopalkkiona 18,9 prosenttia nostettavan luoton määrästä. Sopimuksessa todetaan, että kuluttajan-suojalain mukainen vuotuinen korko tyypilliselle 2 000 euron luotolle on 163,9 prosenttia. Luoton takaisinmaksu tapahtuu sopimuksen mukaan kerralla tai erissä ja minimilyhennys on 20 prosenttia laskutushetken avoimesta saldosta.

Luottosopimukseen liittyvissä luottotilisopimuksen yleisissä sopimusehdoissa todetaan luoton myöntämisestä seuraavasti: "Luottosopimus on voimassa toistaiseksi. [– –] Luotonantajan luotonhakijalle myöntämä luoton määrä on kaksituhatta (2 000 euroa). Luotonantaja peri luotonsaajalta nostoprovisiota 18,9 prosenttia kunkin nostettavan erän määrästä." Luoton minimilyhennys on yleisten sopimusehtojen mukaan 20 prosenttia laskutushetken avoimesta saldosta.

Edellä mainittujen yleisten sopimusehtojen mukaan luotonsaaja on velvollinen maksamaan kulloinkin avoimena olevalle pääomalle, nostoprovisiolle sekä korolle lainasopimuksen mukaista kuukausikorkoa, joka on 9,9 prosenttia.

On sopimuksenteon yhteydessä saanut myös Vakiomuotoiset euroopalaiset kuluttajaluottotiedot -nimisen lomakkeen. Lomakkeen kohdassa "Maksettava kokonaismäärä" todetaan seuraavaa: "Lainapääoman määrä, nostoprovisio, korko sekä muut mahdolliset luottoon liittyvät kulut". Kohdassa "Lainakorko" ilmoitetaan koroksi 9,9 prosentin kuukausikorko. Todellisen vuosikoron todetaan riippuvan nostettavasta summasta sekä takaisinmaksuerien määrästä.

Koron kohtuuttomuus

myönnetyn luoton kuukausikorko on ollut 9,9 prosenttia, mikä vastaa 118,80 prosentin suuruista nimellistä vuosikorkoa. Luottolimiitti on sovittu 2 000 euroksi, mikä ylittää kuluttajansuojalain 7 luvun 17 a §:n korkokattoa koskevan säännöksen soveltamisalan rajan. Mainitun säännöksen mukaan alle 2 000 euron suuruisissa luotoissa luottosopimuksen mukainen todellinen vuosikorko saa olla enintään korkolain 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko lisättynä 50 prosenttiyksiköllä.

Korkokattosäännös ei sovellu myönnettyyn täsmälleen 2 000 euron suuruiseen luottoon. Korkeimman oikeuden ratkaisun KKO:2015:60 mukaan kyseisellä pakottavalla säännöksellä on kuitenkin merkitystä arvioitaessa luottokoron kohtuuttomuutta mainitun euromäärän ylittävissä kuluttajaluotoissa. Tapauksessa oli kyse vastaavasta 2 000 euron limiittiluotosta, jonka nimelliskorko oli 118,80 prosenttia. Korkein oikeus totesi, että sovittu suuri luottokorko yhdistettynä suurehkoon luottomäärään ja mahdollisesti pitkäaikaiseksi muodostuvaan velkasuhteeseen, on kuluttajan kannalta kohtuuton. Korkein-

man oikeuden ratkaisun mukaisesti lautakunta katsoo, että tässä tapauksessa kuluttajalta peritty 118,80 prosentin luottokorko on kohtuuton.

Kohtuuttomuuden seuraamukset

Kuluttajansuojalain 4 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan jos sopimuksen ehto on kuluttajan kannalta kohtuuton tai sen soveltaminen johtaisi kohtuuttomuuteen, ehtoa voidaan sovitella tai jättää se huomioon ottamatta. Sopimuksen ehtona pidetään myös vastikkeen määrää koskevaa sitoumusta. Kohtuuttomuutta arvioitaessa otetaan huomioon sopimuksen koko sisältö, osapuolten asema, sopimusta tehtäessä vallinneet olot, ja jollei 2 §:stä muuta johdu, olojen muuttuminen ja muut seikat.

Kuluttajansuojalain 4 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan jos 1 momentissa tarkoitettu ehto on sellainen, että sopimuksen jääminen voimaan muilta osin muuttumattomana ei ole ehdon sovittelun vuoksi kohtuullista, sopimusta voidaan, jollei 2 §:stä muuta johdu, sovitella muitakin osin tai se voidaan määrätä raukeamaan.

Kuluttajansuojalain 4 luvun 2 §:n 3 momentin mukaan jos ehdon sovittelu tai sen jättäminen huomioon ottamatta koskee sellaista ehtoa, joka hyvän tavan vastaisesti johtaa osapuolten oikeuksien ja velvollisuuksien huomattavaan epätasapainoon kuluttajan vahingoksi, sopimusta ei voida sovitella muilta osin. Tällöin sopimus jää voimaan muilta osin muuttumattomana, jos se sellaisenaan voi pysyä voimassa.

Korkein oikeus totesi edellä mainitussa ratkaisussaan, että kuluttajansuojalain 4 luvun 1 ja 2 §:ää on tulkittava ja sovellettava kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista annetun neuvoston direktiivin (93/13/ETY, sopimusehtodirektiivi) ja unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön edellyttämällä tavalla. Sopimusehdon kohtuuttomuuden seuraukset määräytyvät sen mukaan, onko kysymys sopimusehtodirektiivin mukaan arvioitavasta sopimusehdosta. Korkeimman oikeuden ratkaisun perusteella sopimusehdon kohtuuttomuudesta seuraa sen mitättömyys eli sopimusehdon jättäminen huomioon ottamatta, kun kohtuuttomuusarviointi perustetaan sopimusehtodirektiiviin. Näin on korkeimman oikeuden ratkaisun perusteella siitä huolimatta, että kuluttajansuojalain 4 luvun 1 §:ssä on selvästi mahdollistettu myös sovittelumahdollisuus, eikä pelkästään kohtuuttoman ehdon jättäminen huomioon ottamatta myös silloin, kun kyse on sopimusehtodirektiivin soveltamisalaan kuuluvasta ehdosta.

Sopimusehtodirektiivissä mainitulle ”hyvän tavan vastaisuudelle” ei korkeimman oikeuden ratkaisun mukaan tule soveltamisessa antaa merkittävää itsenäistä sisältöä. Korkeimman oikeuden ratkaisun perusteella silloin, kun on kyse direktiivin soveltamisalaan kuuluvan ehdon sovittelusta tai ehdon jättämisestä huomioon ottamatta, sopimuksen muiden osien sovittelun estävää hyvän tavan vastaisuutta ei edellytetä, vaikka tällainen vaatimus onkin kuluttajansuojalain 4 luvun 2 §:n 3 momentissa asetettu. Näin ollen silloinkin kun jokin ehtokohta on kohtuuttomana mitätön, mutta ei johda hyvän tavan vastaisesti osapuolten oikeuksien ja velvollisuuksien huomattavaan epätasapainoon kuluttajan vahingoksi, sopimus jää korkeimman oikeuden ratkaisun perusteella muilta osin voimaan muuttumattomana, eikä sitä voida näiltä muilta osin sovitella tai määrätä raukeamaan.

ja Euro24 Finance Oy:n välillä on kulutusluottosopimus, jonka ehdot Euro24 Finance Oy on ennalta laatinut. Siten sopimusehdot kuuluvat sopimusehtodirektiivin soveltamisalaan. Luottokorko kuuluu direktiivin 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin sopimuksen olennaisiin ehtoihin, jonka kohtuuttomuus tulee arvioitavaksi direktiivin ja unionin tuomioistuimen edellyttämällä tavalla vain, jos sopimusehtoja ei ole laadittu selkeästi ja ymmärrettävästi.

Kuluttajansuojalain 7 luvun 9 §:n 1 momentin mukaan kuluttajalle on hyvissä ajoin ennen luottosopimuksen tekemistä annettava pysyvällä tavalla "Vakio-muotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot" -lomaketta käyttäen tiedot muun muassa luottokustannuksista. Lomakkeessa on annettava tiedot muun muassa luottosopimuksen kestosta, lainakorosta ja todellisesta vuosikorosta sekä kuluttajan maksettavaksi tulevasta kokonaismäärästä.

Tässä tapauksessa Euro24 Finance Oy:n laatimissa luottoehdoissa luottokorko on esitetty ilmoittamalla ainoastaan kuukausikoron määrä, joka on 9,9 prosenttia. Nimellisen vuosikoron määrää ei ole ilmoitettu lainkaan. Yleinen tapa ilmoittaa lainan korko on vuosikorko. Korko saadaan näyttämään alhaiselta kun se ilmoitetaan kuukausikorkona, vaikka esimerkiksi 10 prosentin kuukausikorko tarkoittaa 120 prosentin vuosikorkoa. Ilmoituksen mukaan, mitä ei ole kiistetty, luottoa markkinoitiin alle 10 prosentin korolla. Luottoehdoissa ilmoitetaan kuukausikoron määräksi 9,9 prosenttia, mikä vastaa 118,80 prosentin suuruista nimellistä vuosikorkoa. Vaikka todellisen vuosikoron määrä tyypilliselle 2 000 euron luotolle on ilmoitettu kuluttajalle, lautakunta ei pidä luottokorkoa koskevia ehtoja riittävän selkeinä, koska nimellisen vuosikoron määrää ei ole ilmoitettu lainkaan.

Luottokorkoa koskevan epäselvän ehdon kohtuuttomuus tulee siten arvioitavaksi sopimusehtodirektiivin ja unionin tuomioistuimen edellyttämällä tavalla. Ehdon kohtuuttomuudesta seuraa näin ollen sen mitättömyys eli ehdon jättäminen huomioon ottamatta. Tästä seuraa, että kuluttajalta ei voida periä luottoaikaista korkoa lainkaan.

Lautakunnan käytettävissä olevasta selvityksestä ei ilmene, onko peritty viivästyskorkoa. Lautakunta toteaa viivästyskoron määräytymisestä seuraavan.

Korkolain 4 §:n 1 momentin mukaan velan maksun viivästyessä velallisen on maksettava viivästyneelle määrälle vuotuista viivästyskorkoa, joka on seitsemän prosenttiyksikköä korkeampi kuin kulloinkin voimassa oleva 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko.

Jos 1 momentin mukaan määräytyvä viivästyskorko on alempi kuin velalle eräpäivää edeltäneeltä ajalta maksettava korko, viivästyskorkoa on lainkohdan 2 momentin mukaan maksettava saman perusteen mukaan kuin ennen eräpäivää. Jos velallisen sitoumus liittyy kulutusluottosopimukseen tai muuhun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuun sopimukseen, viivästyskorkoa on kuitenkin maksettava saman perusteen mukaan kuin ennen eräpäivää enintään 180 vuorokauden ajan siitä, kun velka on kokonaisuudessaan erääntynyt.

Lautakunnan käytettävissä olevan selvityksen perusteella on ilmeistä, että kuluttajalta vaaditaan viivästyskorkoa 180 vuorokauden ajalta saman perusteen

mukaan kuin ennen eräpäivää eli 118,80 prosentin korkokannan mukaan. Viivästyskorko perustuu tosiasiallisesti korkolain määräyksiin, myös vakio-sopimuksessa sovittuun ehtoon luottoajan korosta. Luottoaikaista korkoa koskeva ehto ei edellä todetusti sido kuluttajaa, vaan se on mitätön. Koska viivästyskorkon laskemistapa on 180 vuorokauden ajalta velan erääntymisestä sidoksissa kuluttajaan nähden mitättömään luottoaikaista korkoa koskevaan sopimusehtoon, lautakunta katsoo, että tältä ajalta viivästyskorkoa ei tule maksettavaksi lainkaan. Tämän jälkeen viivästyskorko on korkolain 4 §:n 1 momentin mukainen.

Luotonantajan palvelukanavassa ilmoitettu luoton saldo ei sisällä luoton korkoa eikä nostokuluja. Lautakunnalle esitetyn selvityksen mukaan tämä ilmoitetaan selkeästi velkasaldon yhteydessä. Kuluttajan pitää saamansa tiedon nojalla ymmärtää, että ilmoitettu summa käsittää ainoastaan lainapäätöksen eikä ole velan kokonaismäärä. Lautakunta ei tämän vuoksi pidä perusteltuna [REDACTED] vaatimusta velkasaldon alentamisesta.

Lopputulos

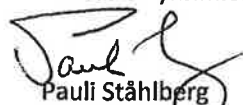
Kuten edellä on todettu, luottokorkoa koskeva ehto on mitätön eikä [REDACTED] ole sen vuoksi velvollisuutta maksaa luottoaikaista korkoa lainkaan. [REDACTED] on vaatinut koron kohtuullistamista kuluttajansuojalain 7 luvun 17 a §:n mukaiselle tasolle, joka on korkolain 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko lisättynä 50 prosenttiyksiköllä. Toisaalta [REDACTED] on vaatinut jäljellä olevan velkansa poistamista kokonaan. [REDACTED] kokonaisvaatimus huomioon ottaen lautakunta suositaa, että hänelle hyvitetään luottokorko kokonaisuudessaan. Sikäli kuin viivästyskorkoa on peritty, se on hyvitetävä kokonaisuudessaan 180 vuorokauden ajalta velan erääntymisestä. Tämän jälkeiseltä ajalta viivästyskorko on hyvitetävä siltä osin kuin sitä on peritty korkolain 4 §:n 1 momentin mukaista määrää enemmän.

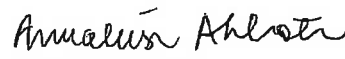
Lautakunta ei sovittele sopimusta muilta osin eikä määrää sitä raukeamaan. Näin ollen [REDACTED] saa pitää luoton ilman, että hänen tarvitsee maksaa sille luottokorkoa.

Suositus

Lautakunta suositaa, että Euro24 Finance Oy hyvittää [REDACTED] luottokoron kokonaisuudessaan. Sikäli kuin viivästyskorkoa on peritty, lautakunta suositaa, että Euro24 Finance Oy hyvittää viivästyskorkon kokonaisuudessaan 180 vuorokauden ajalta velan erääntymisestä ja sen jälkeen siltä osin kuin sitä on peritty korkolain 4 §:n 1 momentin mukaista määrää enemmän.

Päätös oli yksimielinen.

Pauli Ståhlberg
puheenjohtaja

Annaliisa Ahlroth
ylitarkastaja

Muut jäsenet

Riku Ahola, Raisa Harju, Harri Isokoski, Helena Kontkanen, Jukka Lehtonen, Janne Makkula, Mirja-Leena Nurmi ja Tuula Sario

Annettu

19.09.2017

Osapuolet:

Gothia Oy
PL 722
20101 Turku

LIMIITILUOTTO, KORON JA VIIVÄSTYSKORON KOHTUULLISUUS.

[REDACTED] on tehnyt NDN-Yhtiö Oy:n kanssa sopimuksen 2 000 euron limiittiluotosta. Luottoa on nostettu ensimmäisen kerran 7.6.2013. Luottosopimus on siirretty Gothia Oy:lle. Asiassa on kysymys sovittu koron ja viivästyskoron kohtuullisuudesta.

Vaatimukset

[REDACTED] vaatii, että laittomat korot hyvitetään.

[REDACTED] kyseenalaistaa korkean sopimuskoron perimisen viivästysajalta. Hän on maksanut lyhennyksiä yli 1 100 euroa ja perintätoimistolle pitäisi maksaa vielä yli 4 700 euroa.

Vastaus

Gothia Oy kiistää vaatimukset.

Perinnän kohteena oleva velka on kulutusluotto, jonka määrä on ylittänyt kuluttajansuojalain 7 luvun 17 a §:ssä säädetyn rajan. Tästä seuraa, ettei kuluttajansuojalain 7 luvun 17 a § rajoita luoton todellista vuosikorkoa. Luoton myöntäjä on NDN-Yhtiö Oy, joka on siirtänyt saatavan Gothia Oy:lle. Koko luotto (2 000 euroa) on ollut kerralla nostettavissa. Luottosopimuksessa luotonsaaja on sitoutunut suorittamaan pääomalle 8,90 prosentin määräistä korkoa kuukaudessa eli 106,80 prosentin määräistä vuosikorkoa. Luottosopimus on irtisanottu ja velka erääntynyt kokonaan maksettavaksi 6.2.2014. Tämän jälkeen Gothia Oy on tehnyt maksusuunnitelman kuluttajan kanssa. Gothia Oy viittaa korkolain 4 §:n 1 ja 2 momenttiin ja toteaa, että asiassa on toimittu säännösten mukaisesti. Perintäkulut muodostuvat maksuvaatimuksesta 20.2.2014 (50 euroa) ja maksusuunnitelmasta 26.2.2014 (50 euroa).

Ratkaisun perustelut

Kuluttaja on sopinut NDN-Yhtiö Oy:n kanssa 2000 euron tililuotosta, jossa luotonsaajalla on oikeus nostaa luottoa tililleen 2000 euron limiitin puitteissa.

Tililuoton takaisinmaksusta todetaan lainaehdoissa seuraavasti: "Luotto erääntyy maksettavaksi aina kuukauden viimeinen pankkipäivä. Jokaisesta nostosta peritään nostoprovisiota 15 %. Luoton nostoista ja nostoprovisioista ei peritä muita kuluja niiden jälkeistä laskutuspäivää seuraavaan eräpäivään saakka eli tässä kuussa tehdyt nostot erääntyvät ensi

kuun lopussa. Maksaessasi koko saldon kerralla, maksat noston lisäksi vain nostoprovision, maksuaikaa keskimäärin 45 pv. Luotonsaaja voi halutessaan hyödyntää osamaksuvaihtoehtoa, jossa kuukausierät ovat 100, 200 tai 300 €/kk avoimen saldon määrästä riippuen, sisältäen luoton pääoman, nostoprovision ja koron takaisirunaksun. Kuukausierä on 100 € mikäli avoin saldo on alle 700 €, kuukausierä on 200 € mikäli avoin saldo on 700–1400 € ja kuukausierä on 300 € mikäli avoin saldo on yli 1400 €. Osamaksuvaihtoehdossa luoton nimelliskorko on 106,8 %, kuukausikorko on 8,9 %. Avoin saldo sisältää nostetun luoton, nostoprovision ja kertyneen kuukausikoron. Maksettavan minimi kuukausierän suuruus näkyy aina laskussa. Osamaksuvaihtoehdossa ensimmäinen lasku erääntyy maksettavaksi seuraavan kuukauden lopussa ja siitä eteenpäin aina kuukauden välein. 2000 € lainasummalle ja 12 kk takaisinmaksuajalle laskettu todellinen vuosikorko on 119,86 %. Luotonsaaja voi halutessaan maksaa vähimmäiserää suurempia lyhennyksiä tai koko luoton ennenaikaisesti ilman lisäkustannuksia.”

Luottoehtojen mukaan luotosta on sovittu maksettavaksi jokaisesta nostosta 15 % nostoprovisio. Mikäli luoton maksaa kokonaisuudessaan seuraavan viimeiseen pankkipäivään mennessä, luotosta ei peritä muita kustannuksia. Halutessaan luotonsaaja voi maksaa luoton osamaksulla, jolloin luoton nimelliskorko on 106,8 % ja kuukausikorko 8,9 %. Todellinen vuosikorko 2000 euron lainalle 12 kuukauden maksuajalla on 119,86 %.

Kuluttajansuojalain 7 luvun 17 a §:n mukaan jos luoton määrä tai luottoraja on alle 2000 euroa, luottosopimuksen mukainen luoton todellinen vuosikorko saa olla enintään korkolain 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko lisättynä 50 prosenttiyksiköllä. Luoton todellista vuosikorkoa laskettaessa otetaan koron lisäksi huomioon saman luvun 6 §:ssä luetellut luottokustannukset, kuten luottosuhteen johdosta kuluttajan maksettavaksi tulevat kulut ja muut maksut. Tässä tapauksessa lainalmiitti on sovittu täsmälleen 2 000 euroksi, joten luotto ei kuulu edellä mainitun korkokattosäännöksen soveltamisalaan.

Korkeimman oikeuden ratkaisun KKO:2015:60 mukaan kyseisellä pakottavalla säännöksellä on kuitenkin merkitystä arvioitaessa luottokoron kohtuuttomuutta mainitun euromäärän ylittävissä kuluttajaluotoissa. Tapauksessa oli kyse vastaavasta 2 000 euron limiittiluotosta, jonka nimelliskorko oli 118,80 prosenttia. Korkein oikeus totesi, että sovittu suuri luottokorko yhdistettynä suurehkoon luottomäärään ja mahdollisesti pitkäaikaiseksi muodostuvaan velkasuhteeseen, on kuluttajan kannalta kohtuuton. Korkein oikeuden ratkaisun mukaisesti lautakunta katsoo, että tässä tapauksessa kuluttajalta peritty 118,80 prosentin luottokorko on kohtuuton.

Kuluttajansuojalain 4 luvun 1 §:n mukaan jos sopimuksen ehto on kuluttajan kannalta kohtuuton tai sen soveltaminen johtaisi kohtuuttomuuteen, ehtoa voidaan sovitella tai jättää se huomioon ottamatta. Sopimuksen ehtona pidetään myös vastikkeen määrää koskevaa sitoumusta. Kohtuuttomuutta arvioitaessa otetaan huomioon sopimuksen koko sisältö, osa-

puolten asema, sopimusta tehtäessä vallinneet olot, ja jollei 2 §:stä muuta johdu, olojen muuttuminen ja muut seikat.

Korkein oikeus totesi edellä mainitussa ratkaisussaan, että kuluttajan-suojalain 4 luvun 1 ja 2 §:ää on tulkittava ja sovellettava kuluttajasopi-musten kohtuuttomista ehdoista annetun neuvoston direktiivin (93/13/ETY, sopimusehtodirektiivi) ja unionin tuomioistuimen oikeus-käytännön edellyttämällä tavalla. Sopimusehdon kohtuuttomuuden seu-raukset määräytyvät sen mukaan, onko kysymys sopimusehtodirektiivin mukaan arvioitavasta sopimusehdosta. Sopimusehdon kohtuuttomuudes-ta seuraa ankarin tavoin sen mitättömyys eli sopimusehdon jättäminen huomiotta, kun kohtuuttomuusarviointi perustetaan sopimusehtodirekti-iivin.

■ ja NDN-Yhtiö Oy:n välillä on kulutusluottosopimus, jonka eh-dot NDN-Yhtiö Oy on ennalta laatinut. Siten sopimusehdot kuuluvat so-pimusehtodirektiivin soveltamisalaan. Luottokorko kuuluu direktiivin 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin sopimuksen olennaisiin ehtoihin, jon-ka kohtuuttomuus tulee arvioitavaksi direktiivin ja unionin tuomioistui-men edellyttämällä tavalla vain, jos sopimusehtoja ei ole laadittu selke-ästi ja ymmärrettävästi. Jos luottokorkoa koskevat sopimusehdot on laa-dittu selkeästi ja ymmärrettävästi, niiden kohtuuttomuus ei tule arvioita-vaksi edellä mainitulla tavalla, vaan kysymykseen voi tulla kuluttajan-suojalain 4 luvun 1 §:n mukainen sovittelu.

Lautakunta toteaa, että nyt kysymyksessä olevan kaltaisessa limiitti-luotossa, jossa kuluttaja voi nostaa ja maksaa luottoa valitsemallaan ta-valla luottolimiitin rajoissa, luottokoron ilmoittaminen ei luoton erityis-piirteistä johtuen ole mahdollista yhtä yksiselitteisesti kuin kiinteämää-räisissä tietyssä päivänä erääntyvissä kulutusluotoissa. ■ myön-netyn luoton ehdoissa on kerrottu osamaksuvaihtoehdon nimelliskoron ja kuukausikoron määrä sekä lisäksi esimerkki todellisen vuosikoron määrästä 2 000 euron luotolle 12 kuukauden maksuajalla. Lautakunta katsoo, että luottokorkoa koskevat sopimusehdot ovat tässä tapauksessa riittävän selkeät ja ymmärrettävät. Siten kohtuuttomuus ei tässä tapauk-sessa tule arvioitavaksi direktiivin ja unionin tuomioistuimen edellyttä-mällä tavalla eikä kohtuuttomuudesta siten seuraa ehdon mitättömyys.

Lautakunta sovittelee ■ maksettavaksi tulevaa todellista vuosikor-koa siten, että korko vastaa kuluttajansuojalain korkokattosäännöksen mukaista korkoa, joka ■ olisi voitu vaatia, mikäli hänelle myön-netyn luoton määrä olisi ollut vähänkin alle 2 000 euroa. Tämä on yh-denmukaista sen kanssa, mitä lainsäätäjä on pitänyt vielä kohtuullisena korkona. ■ on siten maksettava pääomalle luottoajalta vuosikor-koa, jonka määrä on korkolain 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko lisättynä 50 prosenttiyksiköllä.

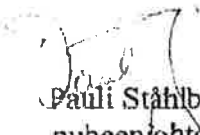
Korkolain 4 §:n 2 momentin mukaan jos 1 momentin mukaan määräyty-vä viivästyskorko on alempi kuin velalle eräpäivää edeltäneeltä ajalta maksettava korko, viivästyskorkoa on maksettava saman perusteen mu-kaan kuin ennen eräpäivää. Jos kysymys on kulutusluottosopimuksesta, viivästyskorkoa on maksettava saman perusteen mukaan kuin ennen erä-

päivää enintään 180 vuorokauden ajan siitä, kun velka on kokonaisuudessaan erääntynyt. [REDACTED] on luottoajan koron lisäksi maksettava samansuuruista viivästyskorkoa 180 vuorokauden ajan velan erääntymisestä korkolain 4 §:n 2 momentin mukaisesti. Tämän jälkeen viivästyskorko pääomalle ja sille kertyneelle korkosaatavalle on korkolain 4 §:n 1 momentin mukainen.

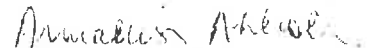
Suositus

Lautakunta suosittaa, että Gothia Oy luopuu perimästä, taikka jos [REDACTED] on maksanut saatavat, palauttaa [REDACTED] todellisena vuosikorkona ja viivästyskorkona veloitetut saatavat siltä osin kuin ne ylittävät korkolain 12 §:ssä tarkoitetun viitekoron lisättynä 50 prosenttiyksiköllä.

Päätös oli yksimielinen.

Pauli Stahlberg
puheenjohtaja

Annaliisa Ahlroth
ylitarkastaja

Muut jäsenet

Riku Ahola, Niina Harjunheimo, Harri Isokoski, Albert Mäkelä, Mirja-Leena Nurmi, Hannu Rinne, Hilikka Salmenkylä ja Ilkka Salminen

Annettu

10.02.2016

II TÄYSISTUNTO

Osapuolet:

NDN-Yhtiö Oy
PL 57
49401 Hamina

LIMIITILUOTTO. KORON JA VIIVÄSTYSKORON KOHTUULLISUUS.

██████ teki 15.7.2013 NDN-Yhtiö Oy:n kanssa sopimuksen 2 000 euron tililuotosta. Asiassa on kysymys sovittujen korkokulujen kohtuullisuudesta.

Vaatimukset

██████ vaatii korkojen pienentämistä sekä jo maksamiensa kohtuuttomien korkojen palauttamista. Kinnusen vaatimus on 1100 euroa. Noin 200 euron kuukausikorko lisättynä nostopalkkioilla on kohtuuton.

Vastaus

NDN-Yhtiö Oy kiistää vaatimukset.

Asiakkaan tulee lukea lainaehdot huolellisesti ennen hakemuksen lähettämistä. Lainanhakulomake ei etene, ellei asiakas merkitse lukeneensa ja hyväksyvänsä lainaehdot. Lainaehtoissa kerrotaan, että myönnettävän tililuoton suuruus on 2 000 euroa ja jokaisesta nostosta peritään nostoprovisiota 15 %. Suomen Tililuotossa ei ole avausmaksua, kiinteää vuosittai kuukausimaksua eikä tilinhoitopalkkiota. Luotto on voimassa toistaiseksi. Luotto erääntyy maksettavaksi aina kuukauden viimeinen pankkipäivä. Luoton nostoista ja nostoprovisioista ei peritä muita kuluja niiden jälkeistä laskutuspäivää seuraavaan eräpäivään saakka eli tässä kuussa tehdyt nostot erääntyvät ensi kuun lopussa. Jos koko saldon maksaa kerralla, noston lisäksi maksaa vain nostoprovisio.

Luotonsaaja voi halutessaan hyödyntää osamaksuvaihtoehtoa, jossa kuukausierät ovat joko 100, 200 tai 300 euroa kuukaudessa avoimen saldon määrästä riippuen. Osamaksu sisältää luoton pääoman, nostoprovisio ja koron takaisinmaksun. Osamaksuvaihtoehdossa luoton nimelliskorko on 106,8 % ja kuukausikorko 8,9 %. Lainasummalle 2 000 euroa ja 12 kuukauden takaisinmaksuajalle laskettu todellinen vuosikorko on 119,86 %.

██████ ei maksanut luottoa sopimuksen mukaisesti takaisin, joten hänelle aiheutui laiminlyönnistä merkittäviä lisäkustannuksia. Laina irtisanottiin kerralla maksettavaksi 14.1.2014, koska sillä hetkellä oli osa marraskuun erästä maksamatta ja joulukuun erä maksamatta kokonaan. ██████ maksoi osan saatavista ja välttyi luoton perintään siirtämiseltä. Laina irtisanottiin kerralla maksettavaksi uudelleen 14.4.2014, koska ██████ ei maksanut helmi- ja maaliskuun erää. Laina siirtyi perintään 5.5.2014. ██████ maksoi vain yhden erän ajoissa. Pelkästään huomautuskuluja on aiheutunut 25 euroa. Laskutuksessa ei ole tapahtunut virhet-

tä. Saldon pysyessä noin 2 000 eurossa, korkoa kertyy koko ajan noin 200 euroa kuukaudessa, mikä on lainaehdoissakin ilmoitetun korkoprosentin verran.

Ratkaisun perustelut

Kuluttaja on sopinut NDN-Yhtiö Oy:n kanssa 2 000 euron tililuotosta, jossa luotonsaajalla on oikeus nostaa luottoa tililleen 2 000 euron limiitin puitteissa.

Tililuoton takaisinmaksusta todetaan lainaehdoissa seuraavasti: ”Luotto erääntyy maksettavaksi aina kuukauden viimeinen pankkipäivä. Jokaisesta nostosta peritään nostoprovisiota 15 %. Luoton nostoista ja nostoprovisioita ei peritä muita kuluja niiden jälkeistä laskutuspäivää seuraavaan eräpäivään saakka eli tässä kuussa tehdyt nostot erääntyvät ensi kuun lopussa. Maksaessasi koko saldon kerralla, maksat noston lisäksi vain nostoprovision, maksuaikaa keskimäärin 45 pv. Luotonsaaja voi halutessaan hyödyntää osamaksuvaihtoehtoa, jossa kuukausierät ovat 100, 200 tai 300 €/kk avoimen saldon määrästä riippuen, sisältäen luoton pääoman, nostoprovision ja koron takaisinmaksun. Kuukausierä on 100 € mikäli avoin saldo on alle 700 €, kuukausierä on 200 € mikäli avoin saldo on 700–1400 € ja kuukausierä on 300 € mikäli avoin saldo on yli 1400 €. Osamaksuvaihtoehdossa luoton nimelliskorko on 106,8 %, kuukausikorko on 8,9 %. Avoin saldo sisältää nostetun luoton, nostoprovision ja kertyneen kuukausikoron. Maksettavan minimi kuukausierän suuruus näkyy aina laskussa. Osamaksuvaihtoehdossa ensimmäinen lasku erääntyy maksettavaksi seuraavan kuukauden lopussa ja siitä eteenpäin aina kuukauden välein. 2000 € lainasummalle ja 12 kk takaisinmaksuajalle laskettu todellinen vuosikorko on 119,86 %. Luotonsaaja voi halutessaan maksaa vähimmäiserää suurempia lyhennyksiä tai koko luoton ennaikaisesti ilman lisäkustannuksia.”

Luottoehtojen mukaan luotosta on sovittu maksettavaksi jokaisesta nostosta 15 % nostoprovisio. Mikäli luoton maksaa kokonaisuudessaan seuraavan viimeiseen pankkipäivään mennessä, luotosta ei peritä muita kustannuksia. Halutessaan luotonsaaja voi maksaa luoton osamaksulla, jolloin luoton nimelliskorko on 106,8 % ja kuukausikorko 8,9 %. Todellinen vuosikorko 2 000 euron lainalle 12 kuukauden maksuajalla on 119,86 %.

Kuluttajansuojalain 7 luvun 17 a §:n mukaan jos luoton määrä tai luottoraja on alle 2 000 euroa, luottosopimuksen mukainen luoton todellinen vuosikorko saa olla enintään korkolain 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko lisättynä 50 prosenttiyksiköllä. Luoton todellista vuosikorkoa laskettaessa otetaan koron lisäksi huomioon saman luvun 6 §:ssä luetellut luottokustannukset, kuten luottosuhteen johdosta kuluttajan maksettavaksi tulevat kulut ja muut maksut. Tässä tapauksessa lainalimiitti on sovittu täsmälleen 2 000 euroksi, joten luotto ei kuulu edellä mainitun korkokattosäännöksen soveltamisalaan.

Korkeimman oikeuden ratkaisun KK●:2015:60 mukaan kyseisellä pakottavalla säännöksellä on kuitenkin merkitystä arvioitaessa luottokoron kohtuuttomuutta mainitun euromäärän ylittävissä kuluttajaluotoissa. Tapauksessa oli kyse vastaavasta 2 000 euron limiittiluotosta, jonka nimel-

liskorko oli 118,80 prosenttia. Korkein oikeus totesi, että sovittu suuri luottokorko yhdistettynä suurehkoon luottomäärään ja mahdollisesti pitkäaikaiseksi muodostuvaan velkasuhteeseen, on kuluttajan kannalta kohtuuton. Korkeimman oikeuden ratkaisun mukaisesti lautakunta katsoo, että tässä tapauksessa kuluttajalta peritty luottokorko on kohtuuton.

Kuluttajansuojalain 4 luvun 1 §:n mukaan jos sopimuksen ehto on kuluttajan kannalta kohtuuton tai sen soveltaminen johtaisi kohtuuttomuuteen, ehtoa voidaan sovitella tai jättää se huomioon ottamatta. Sopimuksen ehtona pidetään myös vastikkeen määrää koskevaa sitoumusta. Kohtuuttomuutta arvioitaessa otetaan huomioon sopimuksen koko sisältö, osapuolten asema, sopimusta tehtäessä vallinneet olot, ja jollei 2 §:stä muuta johdu, olojen muuttuminen ja muut seikat.

Korkein oikeus totesi edellä mainitussa ratkaisussaan, että kuluttajansuojalain 4 luvun 1 ja 2 §:ää on tulkittava ja sovellettava kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista annetun neuvoston direktiivin (93/13/ETY, sopimusehtodirektiivi) ja unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön edellyttämällä tavalla. Sopimusehdon kohtuuttomuuden seuraukset määräytyvät sen mukaan, onko kysymys sopimusehtodirektiivin mukaan arvioitavasta sopimusehdosta. Sopimusehdon kohtuuttomuudesta seuraa ankarin tavoin sen mitättömyys eli sopimusehdon jättäminen huomiotta, kun kohtuuttomuusarviointi perustetaan sopimusehtodirektiiviin.

■ ja NDN-Yhtiö Oy:n välillä on kulutusluottosopimus, jonka ehdot NDN-Yhtiö Oy on ennalta laatinut. Siten sopimusehdot kuuluvat sopimusehtodirektiivin soveltamisalaan. Luottokorko kuuluu direktiivin 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin sopimuksen olennaisiin ehtoihin, jonka kohtuuttomuus tulee arvioitavaksi direktiivin ja unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön edellyttämällä tavalla mukaan vain, jos sopimusehdoista ei ole laadittu selkeästi ja ymmärrettävästi. Jos luottokorkoa koskevat sopimusehdot on laadittu selkeästi ja ymmärrettävästi, niiden kohtuuttomuus ei tule arvioitavaksi edellä mainitulla tavalla, vaan kysymykseen voi tulla kuluttajansuojalain 4 luvun 1 §:n mukainen sovittelu.

Lautakunta toteaa, että nyt kysymyksessä olevan kaltaisessa limiittiluotossa, jossa kuluttaja voi nostaa ja maksaa luottoa valitsemallaan tavalla luottolimiitin rajoissa, luottokoron ilmoittaminen ei luoton erityispiirteistä johtuen ole mahdollista yhtä yksiselitteisesti kuin kiinteämääräisissä tietyinä päivinä erääntyvissä kulutusluotoissa. ■ myönnetyin luoton ehdoissa on kerrottu osamaksuvaihtoehdon nimelliskoron ja kuukausikoron määrä sekä lisäksi esimerkki todellisen vuosikoron määrästä 2 000 euron luotolle 12 kuukauden maksuajalla. Lautakunta katsoo, että luottokorkoa koskevat sopimusehdot ovat tässä tapauksessa riittävän selkeät ja ymmärrettävät. Siten kohtuuttomuus ei tässä tapauksessa tule arvioitavaksi direktiivin ja unionin tuomioistuimen edellyttämällä tavalla eikä kohtuuttomuudesta siten seuraa ehdon mitättömyys.

Lautakunta sovittelee ■ maksettavaksi tulevaa todellista vuosikorkoa siten, että korko vastaa kuluttajansuojalain korkokattosäännöksen

II TÄYSISTUNTO

Osapuolet:

Lainasto Oy
Yliopistonkatu 26 B
20100 Turku

Gothia Oy
PL 722
20101 Turku

LIMIITILUOTTO. KORON JA VIIVÄSTYSKORON KOHTUULLISUUS.

██████████ on tehnyt Lainasto Oy:n kanssa sopimuksen 2 000 euron joustolimiittiluotosta. Luottoa nostettiin ensimmäisen kerran 13.10.2013. Luottosopimus on siirretty Gothia Oy:lle. Asiassa on kysymys sovitun koron ja viivästyskoron kohtuullisuudesta.

Vaatimukset

██████████ vaatii, että laittomat korot hyvitetään.

██████████ toteaa, että 2 000 euron luotto kasvoi 4 680 euron suuruiseksi. Näin korkea korko on laiton. ██████████ on joutunut ottamaan lisää vippejä maksuista suoriutuakseen ja katsoo, että tämä tulisi korvata. Hän on valmis maksamaan luoton takaisin kohtuullisella korolla.

**Lainasto Oy:n
vastaus**

Lainasto Oy kiistää vaatimukset. Luoton korko ja viivästyskorko ovat olleet kuluttajansuojalain ja korkolain mukaiset.

Luotto on erääntynyt kokonaisuudessaan maksettavaksi 4.2.2014. Luoton saldo oli tuolloin 2 833,09 euroa. Tälle summalle lasketaan tililuoton ehtojen mukaisesti 118,80 prosentin vuosikorkoa 180 vuorokauden ajan erääntymisestä lukien, minkä jälkeen korko muuttuu korkolain 4 §:n 1 momentin mukaiseksi viivästyskoroksi (tällä hetkellä 7,5 prosenttia). Luotonhakijan on luettava ja hyväksyttävä luottoehdot tililuottoa hakiesaan.

Lainasto Oy on myynyt saatavan Gothia Oy:lle, joka myös hoitaa saatavan perinnän.

**Gothia Oy:n
vastaus**

Gothia Oy kiistää vaatimukset.

Perinnän kohteena oleva velka on kulutusluotto, jonka määrä on ylittänyt kuluttajansuojalain 7 luvun 17 a §:ssä säädetyn rajan. Tästä seuraa, ettei kuluttajansuojalain 7 luvun 17 a § rajoita luoton todellista vuosikorkoa.

Luoton myöntäjä on Lainasto Oy, joka on siirtänyt saatavan Gothia Oy:lle. Koko luotto (2 000 euroa) on ollut kerralla nostettavissa. Luottosopimuksessa luotonsaaja on sitoutunut suorittamaan pääomalle 9,90 prosentin määräistä korkoa kuukaudessa eli 118,80 prosentin määräistä vuosikorkoa. Luottosopimus on irtisanottu ja velka erääntynyt kokonaan maksettavaksi 4.2.2014. Tämän jälkeen Gothia Oy on tehnyt maksusuunnitelman kuluttajan kanssa. Gothia Oy viittaa korkolain 4 §:n 1 ja 2 momenttiin ja toteaa, että asiassa on toimittu säännösten mukaisesti. Perintäkulujen määrä on 50 euroa ja se muodostuu maksusuunnitelman laatimisesta.

Ratkaisun perustelut

Luottoaikainen korko

Kuluttaja on sopinut Lainasto Oy:n kanssa 2 000 euron limiittiluotosta, jossa luotonsaajalla on oikeus nostaa luottoa limiitin puitteissa. Jokaisesta nostosta peritään nostoprovisiota 15 prosenttia kunkin nostettavan erän määrästä. Kuluttaja on nostonut luoton enimmäismäärän.

Luoton takaisinmaksusta todetaan lainaehdoissa seuraavasti: ”Luotto erääntyy maksettavaksi keskimäärin 30 vuorokautta ensimmäisestä nostosta”; ”Luoton nostot ja nostoprovisiot ovat korottomia ensimmäiseen eräpäivään saakka”; ”Luotonsaaja voi halutessaan hyödyntää osamaksuvaihtoehtoa, jossa kuukausierä on 20 % (kuitenkin minimissään 50 €) avoimen saldon määrästä riippuen, sisältäen luoton pääoman, nostoprovisio ja koron takaisinmaksun. Kuukausierien takaisinmaksuvaihtoehdon kuukausikorko on 9,9 %. Avoin saldo sisältää nostetun luoton, nostoprovisio ja kertyneen kuukausikoron.”

Lautakunta toteaa, että luottoehtojen mukaan luotosta on sovittu maksettavaksi ensin maksettava 15 prosentin suuruinen nostoprovisio ja noin 30 päivän jälkeen 9,9 prosentin kuukausikorko, mikä vastaa 118,80 prosentin suuruista nimellistä vuosikorkoa. Lainaliimitti on sovittu 2 000 euroksi, mikä ylittää kuluttajansuojalain 7 luvun 17 a §:n korkokattoa koskevan säännöksen soveltamisalan rajan. Mainitun säännöksen mukaan alle 2 000 euron suuruisissa luotoissa luottosopimuksen mukainen todellinen vuosikorko saa olla enintään korkolain 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko lisättynä 50 prosenttiyksiköllä.

Korkokattosäännös ei sovellu [REDACTED] myönnettyyn täsmälleen 2 000 euron suuruiseen luottoon. Korkeimman oikeuden ratkaisun KKO:2015:60 mukaan kyseisellä pakottavalla säännöksellä on kuitenkin merkitystä arvioitaessa luottokoron kohtuuttomuutta mainitun euromäärän ylittävissä kuluttajaluotoissa. Mainitussa tapauksessa oli kyse oli vastaavasta 2 000 euron määräisestä limiittiluotosta, jonka nimelliskorko oli 118,80 prosenttia. Korkein oikeus totesi, että sovittu suuri luottokorko yhdistettynä suurehkoon luottomäärään ja mahdollisesti pitkäaikaiseksi muodostuvaan velkasuhteeseen, on kuluttajan karmalta kohtuuton. Korkeimman oikeuden ratkaisun mukaisesti lautakunta katsoo, että tässä tapauksessa kuluttajalta peritty 118,80 prosentin luottokorko on kohtuuton.

Kuluttajansuojalain 4 luvun 1 §:n mukaan jos sopimuksen ehto on kuluttajan kannalta kohtuuton tai sen soveltaminen johtaisi kohtuuttomuuteen, ehtoa voidaan sovitella tai jättää se huomioon ottamatta. Sopimuksen ehtona pidetään myös vastikkeen määrää koskevaa sitoumusta. Kohtuuttomuutta arvioitaessa otetaan huomioon sopimuksen koko sisältö, osapuolten asema, sopimusta tehtäessä vallinneet olot, ja jollei 2 §:stä muuta johdu, olojen muuttuminen ja muut seikat.

Korkein oikeus totesi edellä mainitussa ratkaisussaan, että kuluttajansuojalain 4 luvun 1 ja 2 §:ää on tulkittava ja sovellettava kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista annetun neuvoston direktiivin (93/13/ETY, sopimusehtodirektiivi) ja unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön edellyttämällä tavalla. Sopimusehdon kohtuuttomuuden seuraukset määräytyvät sen mukaan, onko kysymys sopimusehtodirektiivin mukaan arvioitavasta sopimusehdesta. Sopimusehdon kohtuuttomuudesta seuraa ankarin tavoin sen mitättömyys eli sopimusehdon jättäminen huomiotta, kun kohtuuttomuusarviointi perustetaan sopimusehtodirektiiviin.

■ ja Lainasto Oy:n välillä on tehty kulutusluottosopimus, jonka ehdot Lainasto Oy on ennalta laatinut. Kyseiset sopimusehdot kuuluvat siten sopimusehtodirektiivin soveltamisalaan. Luottokorko kuuluu direktiivin 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin sopimuksen olennaisiin ehtoihin, jonka kohtuuttomuus tulee arvioitavaksi direktiivin ja unionin tuomioistuimen edellyttämällä tavalla vain, jos sopimusehtoja ei ole laadittu selkeästi ja ymmärrettävästi.

Kuluttajansuojalain 7 luvun 9 §:n 1 momentin kuluttajalle on hyvissä ajoin ennen luottosopimuksen tekemistä annettava pysyvällä tavalla "Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot" -lomaketta käyttäen tiedot muun muassa luottokustannuksista. Lomakkeessa on annettava tiedot muun muassa luottosopimuksen kestosta, lainakorosta ja todellisesta vuosikorosta sekä kuluttajan maksettavaksi tulevasta kokonaismäärästä.

Tässä tapauksessa Lainasto Oy:n laatimissa luottoehdoissa luottokorko on esitetty epäselvästi ilmaisulla "kuukausierien osamaksuvaihtoehdon kuukausikorko on 9,9 %." Todellista vuosikorkoa ei ole mainittu lainkaan ja myös luottosopimuksen kesto jää sopimusehtojen perusteella epäselväksi. Luottoehdoissa ei ole kuluttajansuojalain edellyttämiä tietoja. Luottosopimusehtoja ei ole laadittu selkeästi ja ymmärrettävästi.

Luottokorkoa koskevan ehdon kohtuuttomuus tulee siten arvioitavaksi sopimusehtodirektiivin ja unionin tuomioistuimen edellyttämällä tavalla. Ehdon kohtuuttomuudesta seuraa näin ollen sen mitättömyys eli ehdon jättäminen huomiotta. Tästä seuraa, että kuluttajalta ei voida periä luottoaikaista korkoa lainkaan.

Viivästyskorko

Korkolain 4 §:n 1 momentin mukaan velan maksun viivästyessä velallisen on maksettava viivästyneelle määrälle vuotuista viivästyskorkoa, jo-

ka on seitsemän prosenttiyksikköä korkeampi kuin kulloinkin voimassa oleva 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko.

Jos 1 momentin mukaan määräytyvä viivästyskorko on alempi kuin velalle eräpäivää edeltäneeltä ajalta maksettava korko, viivästyskorkoa on lainkohdan 2 momentin mukaan maksettava saman perusteen mukaan kuin ennen eräpäivää. Jos velallisen sitoumus liittyy kulutusluottosopimukseen tai muuhun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuun sopimukseen, viivästyskorkoa on kuitenkin maksettava saman perusteen mukaan kuin ennen eräpäivää enintään 180 vuorokauden ajan siitä, kun velka on kokonaisuudessaan erääntynyt.

Gothia Oy on vaatinut viivästyskorkoa 180 päivän ajalta 118,80 prosentin korkokannan mukaan ja tämän jälkeen lakisääteisen viivästyskoron mukaan. Gothia Oy:n esittämä vaatimus on siten tosiasiallisesti perustunut paitsi korkolain määräyksiin myös vakiosopimuksessa sovittuun ehtoon luottoajan korosta. Luottoaikaista korkoa koskeva ehto ei edellä todetusti sido kuluttajaa, vaan se on mitätön. Koska viivästyskoron laskemistapa on 180 vuorokauden ajalta velan erääntymisestä sidoksissa kuluttajaan nähden mitättömään luottoaikaista korkoa koskevaan sopimusehtoon, lautakunta katsoo, että tältä ajalta viivästyskorkoa ei tule maksettavaksi lainkaan. Tämän jälkeen viivästyskorko on korkolain 4 §:n 1 momentin mukainen.

Lopputulos

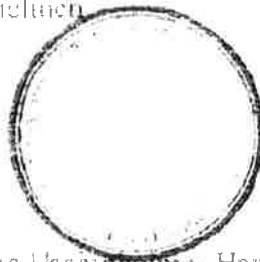
██████████ on edellä esitetyin perustein hyvitetävä luottokorko ja viivästyskorko kokonaisuudessaan 180 vuorokauden ajalta. Tämän jälkeiseltä ajalta viivästyskorko on hyvitetävä siltä osin kuin sitä on peritty korkolain 4 §:n 1 momentin mukaista määrää enemmän. Asiakirjoista ilmenee, että ██████████ on maksanut luottosopimukseen perustuvia suorituksia yksinomaan Gothia Oy:lle, joten lautakunta katsoo, että se on ██████████ nähden vastuussa hyvityksen antamisesta.

Suositus

Lautakunta suosittaa, että Gothia Oy hyvittää ██████████ luottokoron kokonaisuudessaan. Lisäksi lautakunta suosittaa, että Gothia Oy hyvittää viivästyskoron kokonaisuudessaan 180 vuorokauden ajalta velan erääntymisestä ja sen jälkeen siltä osin kuin sitä on peritty korkolain 4 §:n 1 momentin mukaista määrää enemmän.

Päätös oli yksimielinen.

Pauli Siähihara
puheenjohtaja

Annaliisa Ahlroth
yli tarkastaja

Muut jäsenet

Riku Ahola, Niina Harjunheimo, Harri Isokoski, Albert Mäkelä, Mirja-Leena Nurmi, Hannu Rinne, Hilikka Salmenkylä ja Ilkka Salmiinen

Annettu